

بررسی ضرورت تحلیل هزینه- فایده خدمات ترویجی

مدینه عثمانپور^۱ و غلامرضا مجردی^۲

۱- دانشجوی دکتری ترویج کشاورزی پایدار دانشگاه زنجان (osmanpour60@gmail.com)

۲- دانشیار گروه ترویج ارتباطات و توسعه روابط ایام زنجان، زنجان، ایران

چکیده

منابع محدود هر کشور می باید در جهت تحقق اهداف اقتصادی و اجتماعی آن کشور سوق داده شود. این امر مستلزم تخصیص بهینه عوامل تولید از قبیل نیروی کار و سرمایه می باشد. در سراسر جهان، دولت ها، نهادهای امدادی و کشاورزی تجارتی و جووه قابل توجهی در ترویج سرمایه گذاری می کند. هر ساله نزدیک به ۶ میلیارد دلار حدود ۴۰۰ هزار مروج در سطح جهان صرف خدمات ترویجی مورد نیاز کشاورزان می شود. تلقی نمودن خدمات ترویجی به عنوان نوعی سرمایه گذاری، توسعه نظام های ترویجی و نقش بخش کشاورزی در اقتصاد کشور، اقتصاددانان و برنامه ریزان را ترغیب به بررسی میزان اثربخشی فعالیت های ترویجی نموده است، به جهت اینکه نظام ترویج نیز مشابه سایر سرمایه گذاری ها، بایستی هزینه فعالیت های ترویجی خود را توجیه کنند. این موضوع در کشورهای در حال توسعه که با کمبود منابع رو به رو هستند از اهمیت زیادی برخوردار است. لذا برنامه ریزان ترویجی بایستی با مقایسه هزینه ها و فواید ترویجی و محاسبه و تحلیل نرخ بازدهی آموزش های ترویجی، تصمیمات خود را برابر سرمایه گذاری در انواع مختلف روش های ترویجی اتخاذ کنند. یکی از تکنیک های مؤثر در این زمینه تحلیل هزینه- فایده می باشد که براساس آن برنامه ریزان می توانند در مورد تخصیص منابع به فعالیت ها، روش ها و رهیافت های مختلف ترویجی تصمیم گیری کنند. لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی ضرورت تحلیل هزینه- فایده خدمات ترویجی در قالب یک مطالعه اسنادی به انجام رسید.

واژه های کلیدی: تحلیل هزینه- فایده، توسعه، ترویج کشاورزی